

61
ET

FACTS

Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Agentuur

ISSN 1725-7026

Noorte töötajate ohutus. Nõuanded tööandjatele

Noored ehk alla 25aastased töötajad on tööjõu uus põlvkond. Tööandjate ülesanne on tagada neile ohutu ja tulemuslik tööelu algus. Tööandjana vastutate noorte tööohutuse eest ja teie kohus on tagada neile hea tööohutus- ja töötervishoiukorraldus, mis kaitseks kõiki. Käesolevalt teabelehel võite leida selle kohta nõuandeid. Teised teabelehed kirjeldavad täpsemalt seadusest tulenevaid nõudeid noorte töötajate kaitseks ning nõuandeid juhendajatele, noortele endile ja nende vanematele.

Noored on eriti ohustatud seetõttu, et neil puudub kogemus, väljaõpe ja teadlikkus. Nad vajavad tõhusaid nõuandeid, teavet ja juhendamist, nagu ka sobivat, ohutut ja tervist säästvat tööd.

Kurvad näited

- 17aastane tüdruk jäi koolivaheajal töötades juba esimesel töötunnil sõrmeotsast ilma. Ta töötas pagaritöökojas ja sõrmed jäid masina vahele. Automaatne kaitseseadis oli rikkis: see oli teada, kuid seadist ei olnud kavas parandada. Tüdrukut ei olnud korralikult õpetatud masinat kasutama ja tema juhendaja ei teadnud, et ta töötab selle masinaga ...
- 18aastane tehnikuabiline suri neli päeva pärast leekidesse mattumist; ta aitas parasjagu töödejuhatajal bensiini ja diislikütuse segu jäätmemahutisse valada, kui bensiin plahvatas. Poiss alles õppis tööd ja oli äärmiselt sõltuv tööandjapoolsest juhendamisest ja väljaõppest, kuid töökoja

omanik lootis töötervishoiu ja tööohutuse asjus vaid töötajate enda äranägemisele ...

Mõlema juhtumi korral toimus uurimine ning ettevõtetele määrati puuduliku töötervishoiu ja tööohutuse eest trahv. Noorte töötajate vigastumise tavaline põhjus on see, et nad teevad tööd, milleks neil puudub väljaõpe, järelevalve on ebapiisav ja nad kasutavad ohtlikke aineid või masinaid. Kanadas korraldatud uurimus näitab, et uutel ja noortel kogenematutel töötajatel on üle viie korra suurem tõenäosus nelja esimese töönädala jooksul viga saada kui teistel töötajatel!

Hea töökorraldus on kasulik

Peale selle, et noorte töötajate töötervishoiule ja tööohutusele tähelepanu pööramist nõuab seadus, on sellest ka silmnähtavalt kasu.

- Tööohutuse järgimine tuleb äriks kasuks ja sellest tunneb ära tõhusalt juhitava organisatsiooni.
- Noorte inimeste ohutuse tagamine aitab kaitsta kõiki töötajaid.
- Tänu noorte inimeste korralikule koolitamisele ja väljaõpetamisele tõuseb ettevõttele kasu nende energiast, entusiasmist ja õppimissoovist, samas on tagatud ka nende ohutus.
- Korralik järelevalve aitab teil hinnata noorte töist arengut ja väljaõppe mõjusust.
- Teie maine hea tööandjana aitab ligi meelitada kvaliteetset noort tööjõudu.

Riskide hindamine, ennetamine ja vajalikud ümberkorraldused

Tööandjad peavad määratlema ohutegurid ja korraldama riskihindamise, et kindlaks teha just noortega seotud riskid ja vajalikud ennetusmeetmed². Riskihindamine ning riskihindamisest lähtuvad meetmed ja ümberkorraldused peavad hõlmama järgmist:

- ülesanded, mida noored inimesed ei tohi täita. Kindlaks tuleb määrata, millised töövahendid ja millised tööd on keelatud, millistele aladele on juurdepääs piiratud ja milliseid tegevusi tohib teha ainult juhendaja juuresolekul;
- juhendamise vajadus ja selle korraldamine (vt allpool „Juhendamise korraldamine“);
- teabe, selgituste ja väljaõppe vajadus ja selle korraldamine (vt allpool „Väljaõpe“);

(¹) http://www.iapa.ca/outreach_yw/yw_employer.asp.

(²) Oht on igasugune asjaolu, mis võib põhjustada haiguse või vigastuse. Risk on selle toimumise tõenäosus. Enamik õnnetusi leiab aset seetõttu, et riske ei hinnata õigesti ega võeta meetmeid riskide maandamiseks.

- kiusamise ja seksuaalse ahastamise vältimine;
- ümberkorraldused puudega või erivajadustega noorte jaoks;
- vanemate ja hooldajate teavitamine riskidest ja nende haldamisest;
- kontaktid praktika ja kutseväljaõppe korraldajatega;
- konsultatsioonid noori töötajaid puudutavate korralduste asjus töötajate esindajate ja noorte töötajate endiga.

Kui pakute noortele praktikakohta, tuleb neile tagada vähemalt samasugune töötervishoid ja tööohutus kui ettevõtte oma töötajatele.

Alaealised

Kui võtate tööle alaealise (alla 18aastase), sealhulgas ka kutseväljaõppel ja praktikal olija ning noore, kes töötab kooli kõrvalt, on selle kohta olemas üksikasjalikud eeskirjad, mis piiravad tööaega ja kokkupuudet ohtudega. Täpsemat teavet oma kohustustest töötajate kaitsmisel ja noori puudutavad erinõuded leiate teabelehel „Noorte töötajate kaitsmine töökohal“. Nõuetest täieliku ülevaate saamiseks tutvuge oma riigi asjakohaste õigusaktidega.

Juhendamise korraldamine

Tööandja peab korraldama noorte inimeste juhendamise; näiteks mõned tööandjad määravad noortele mentori.

Juhendajatel peab olema piisav noorte tööd puudutavate riskide ja nende halduse alane väljaõpe ning nad peavad olema teadlikud kõikidest noorte tööd puudutavatest piirangutest. Nad peavad mõistma oma ülesannet ja saama aru, mida neilt nõutakse ja kuidas oma kohustusi täita. Neil on vaja ka piisavalt aega ja õigusi, et oma järelevalveülesandeid täita. Juhendamise korraldamine peab hõlmama järgmist:

- selgitamine, kuidas tuleb noori inimesi juhendada, sealjuures tuleb määratleda järelevalve tase eri ülesannete jaoks, teha kindlaks pidevat järelevalvet nõudvad toimingud ning määrata kedagi noore inimese eest üldiselt vastutama;

- ülevaade juhendajalt nõutavast pädevusest ja tema ülesannetest;
- juhendajate väljaõpe nii nende juhendajarolliks kui ka töötervishoiu ja tööohutuse alal, kui nad töötavad noortega;
- väljaõppega ja asjatundlike juhendajate arvu kindlaks määramine ja noorte töötajate, sealhulgas praktikantide ja praktikantide eest vastutavate töötajate nimekirja koostamine;
- kokkulepe juhendajatega teatada noorte tööohutuse puudustest.

Väljaõpe

On hädavajalik, et noored saaksid enne tööleasumist piisava aja jooksul korraliku tööohutuse ja töötervishoiu väljaõppe, mis hõlmab järgmist:

- noorte tööga seotud erilised ohud;
- töökoha üldised ohud;
- kuidas ennast kaitsta;
- mida teha, kui noor töötaja peab midagi ohtlikuks;
- kelle poole pöörduda nõu saamiseks;
- mida teha eriolukorras, kui noore töötajaga juhtub õnnetus või kui ta vajab esmaabi;
- noore töötaja kohustus teha tööohutuse tagamisel tööandjaga koostööd.

Isiklik eeskuju

Tähtis on näidata enda suhtumist tervishoidu ja ohutusse, panna paika menetlused ja meetmed ning neid vajadust mööda uuendada, rõhutades, et tööohutuse eiramist ei sallita, ning reageerides tervishoiu või ohutuse puudustele viivitamata.

Täiendav teave noorte töötajate ohutusest leidub agentuuri koduleheküljel aadressil <http://ew2006.osha.eu.int/>. Nõuanded ennetuseks ning viited hea tava näidetele teatud riskide ja töökohtade korral on esitatud aadressil <http://osha.eu.int/>. Nõu saab ka siseriiklikelt ametiasutustelt ning ametiühingutelt ja kutseliitidelt.

Noorte töökaitse direktiivi 94/33/EÜ täistekst on aadressil <http://osha.eu.int/data/legislation/18>

Direktiiv kehtestab vähimtaseme, täieliku ülevaate saamiseks tuleb järgida oma riigi õigusakte ja eeskirju.

Eestis võib **asjakohast lisateavet** saada <http://osh.sm.ee>

Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Agentuur

Gran Vía, 33, E-48009 Bilbao
Tel (34) 944 79 43 60, faks (34) 944 79 43 83
E-post: information@osha.eu.int

© Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Agentuur. Paljundamine on lubatud allikale viitamisel. Printed in Belgium, 2006.

